Tác Giả: Nguy□n H□c T□p
Thứ Ba, 23 Tháng 11 Năm 2010 05:31

Không ai có thê ch□i c□i đ□□c là t□ sau Công Đ□ng Vatican II đ□n nay, Giáo H□i đã b□□c đi m□t đo□n đ□□ng dài. Giáo H□i đã tăng tr□□ng thêm lên.

Cu□c hành trình, m□t cu□c cu□c hành trình ch□m ch□p và không ph□i lúc nào cũng là trên con đ□□ng th□ng l□i.

C□n ph□i còn th□i gian n□a tr□□c khi t□ t□□ng c□a Công Đ□ng liên can đ□□c đ□n c□ c□ng đ□ng dân Chúa, m□c t□ cũng nh□ giáo dân, đ□□c th□u hi□u và áp d□ng có đ□□c k□t qu□ mong mu□n .

Ngoài ra n□i khó khăn đ□ h□p th□ đ□□c bi□n c□ Công Đ□ng, khó khăn b□i cách đ□c và chú gi□i t□ t□□ng c□a Công Đ□ng m□t cách h□i h□t và h□p hòi, t□ đó chuy□n l□i cho các th□ h□ m□i m□t hình □nh sai l□c v□ Công Đ□ng, đ□i v□i nh□ng ai không s□ng trong th□i Công Đ□ng đang nhóm h□p.

Chính vì lý do đó mà thay vì dính dáng vào tranh c□i thuy□t lý và th□o lu□n b□t t□n, xem Công Đ□ng đã thành công hay b□ ph□n b□i, đi□u quan tr□ng là s□ng tr□ l□i " cu□c hành trình đã v□□t qua " th□c s□ cho đ□n nay và đ□ ph□n chi ti□c cho các nhân v□t có liên h□ tr□c ti□p v□i Công Đ□ng lúc đó, b□ng đ□i s□ng và ph□c v□ c□a chính mình đã giúp cho Giáo H□i " ra kh□i " theo l□i khuyên d□y c□a Chúa Giêsu: " Duc in altum ! " (Lc 5, 4).

Nh□ng mu□n hi□u đ□□c rõ ràng s□ đi□p c□a " nh□ng nhân v□t cùng đ□ng hành ra kh□i lúc đó " v□i Công Đ□ng và giá tr□ hi□n đ□i nhân ch□ng c□a các ngài, tr□□c tiên chúng ta nên nh□

- đâu là con đ□□ng đ□nh h□□ng hành trình mà Công Đ□ng đã phát ho□ ra,

Tác Giả: Nguy□n H□c T□p
Thứ Ba, 23 Tháng 11 Năm 2010 05:31

- k□ đ□n, duy□t xét qua nh□ng giai đo□n mà Giáo H□i đã th□c hi□n trong các th□p niên v□a qua.

1 - Cuôc hành trình đ□□c Công Đ□ng phát h□a.

Sau năm m□□i năm hành trình ngoài bi□n c□, ngày nay con đ□□ng " h□i trình " đ□□c Giáo H□i c□a Công Đ□ng Vatican II v□ch ra, chúng ta có th□ th□y rõ.

Không còn gì có th□ nghi ng□ đ□□c c□m h□ng c□a Đ□c Giáo Hoàng Gioan XXIII mu□n t□ ch□c m□t Công Đ□ng hi□p nh□t Ki Tô giáo là do on trên soi sáng cho.

Ch□ có Chúa m□i có th□ tiên đoán đ□□c, năm m□□i năm qua, nh□ng th□ thách ch□a t□ng có c□a m□t thay đ□i c□ th□ h□ m□t cách b□t th□□ng, mà Giáo H□i c□a ngàn năm th□ ba ph□i đ□□ng đ□u trong t□ ch□c n□i b□, cũng nh□ đ□i v□i th□ gi□i bên ngoài.

Dĩ nhiên, t□ ch□c Công Đ□ng, là đ□nh ý c□a Chúa Thánh Th□n nh□m chu□n b□ cho Giáo H□i k□p th□i, qua vi□c đào sâu thêm n□n th□n h□c và canh tân đ□ng tác m□c v□, đ□□c Công Đ□ng Vatican II chăm lo d□n:

- " Tinh th□n Ki Tô giáo, công giáo và tông truy□n c□a c□ th□ gi□i, đang ch□ đ□i m□t b□óc nh□y ti□n lên v□ h□□ng th□u hi□u sâu xa h□n v□ tín lý và v□ m□t n□n giáo d□c l□□ng tâm. Mu□n v□y, n□n tín lý đó ph□i là tín lý ch□c ch□n và b□t di d□ch, ph□i đ□□c trung thành tuân gi□, đ□□c h□c h□i sâu xa và đ□□c trình bày th□ nào đ□ đáp □ng l□i các nhu c□u c□a th□i đ□i chúng ta. Th□t v□y, kho t□n gi□ đ□c tin là m□t chuy□n, t□c là chân lý ch□a đ□ng trong giáo lý c□a chúng ta, nh□ng ph□□ng th□c mà qua đó đ□c tin đ□□c loan truy□n là chuy□n khác " (ĐGH Gioan XXIII, Gaudet Mater Ecclesia, Di□n Văn khai m□c Công Đ□ng Vatican II (11.10.1962), in Enchiridion Vaticanum; Roma - Siena, LEV - Cantagalli, 2005, 63ss).

Qua l□i nói c□a ĐGH Gioan XXIII v□a trích d□n, chúng ta th□y đ□□c đ□nh h□□ng mà Chúa Thánh Th□n mu□n ch□ đ□nh cho Giáo H□i c□a ngàn năm th□ ba là t□t c□ g□m trong " bu□c ti□n

nh□y v□ phía tr□□c "

- trong vi□c th□u hi□u sâu xa h□n tín lý, mà Giáo H□i ph□i th□c hi□n đ□ v□□t ra kh□i th□i đ□i c□a Công Đ□ng Trento

- và kh□i đ□u c□p nh□t hoá sâu đ□m cu□c s□ng n□i t□i c□a mình và các m□i t□□ng quan c□a mình v□i th□ gi□i.

V□i m□t cách di□n t□ r□ng rãi h□n, chúng ta có th□ nói r□ng Giáo H□i ph□i h□c cách nhìn vào l□ch s□ v□i đôi m□t m□i.

Ngày nay, sau năm m□□i năm tr□i qua trong cu□c h□i trình, " hãy ra kh□i ", chúng ta có th□ qu□ quy□t r□ng có ba ki□n th□c th□n h□c thâu th□p đ□□c b□i Công Đ□ng Vatican II c□u thành nh□ng đ□nh h□óng n□n t□ng c□a " l□ trình trên bi□n " c□n ph□i theo và đã cho th□y đ□□c k□t qu□ m□c v□ sung mãn và đ□□c canh tân hoá:

- 1) n□n Giáo H□i h□c thông hi□p, giúp cho chúng ta v□□t lên trên quan ni□m Giáo H□i nh□ là " m□t xã h□i hoàn h□o " và hi□u đ□□c Giáo H□i nh□ là " dân Chúa " đang l□ hành trong lich s□;

- 2) n□n th□n h□c v□ các th□c t□i tr□n th□, h□□ng d□n chúng ta nhìn th□ gian v□i c□p m□t khác, b□ng cách v□□t ra kh□i " mùa Ki Tô giáo ", đ□ đón l□y nhãn quang Phúc Âm c□a m□t th□ gi□i là lãnh v□c tr□n th□, hi□u theo ý nghĩa tích c□c, đ□□c Chúa d□ng nên v□i nh□ng l□ lu□t t□ nhiên c□a nó;

3) n□n th□n h□c Thánh Kinh, khi□n cho chúng ta không còn nhìn Thánh Kinh nh□ là m□t " quy□n sách đóng kín ", ch□ dành cho m□t s□ ít có di□m phúc đ□□c hu□n d□y, mà là quy□n sách đ□□c m□ r□ng cho t□t c□ m□i ng□□i.

A - T□ " xã h□i hoàn h□o " đ□n " c□ng đ□ng dân Chúa ".

Tác Giả: Nguy□n H□c T□p
Thứ Ba, 23 Tháng 11 Năm 2010 05:31

N□n th□n h□c c□a Công Đ□ng Trento, tr□□c bi□n c□ C□i Cách Tôn Giáo (Réforme) không ch□p nh□n Giáo H□i nh□ là c□ ch□ th□y đ□□c (institution visible) , đã đáp l□i b□ng cách nh□n m□nh đ□n tính cách hi□p h□i (sociétaire) c□a Công Đ□ng Giáo H□i.

Nh□ v□y Giáo H□i đ□□c trình bày nh□ là " m□t xã h□i hoàn h□o " v□i các c□ quan tín lý và các c□u trúc qu□n tr□ c□a mình, gi□ng nh□ hình □nh c□a các t□ ch□c Qu□c Gia tân ti□n tuy□t đ□i th□i đó. C□ quan ni□m v□ quy□n hành Giáo H□i và các ph□□ng th□c hành x□ cũng xao chép theo c□ c□u c□a xã h□i tr□n th□.

H□t gi□ng tiên kh□i đ□ canh tân đ□□c Công Đ□ng Vatican II gieo xu□ng, đó là vi□c d□i đ□c tâm chú ý t□ Giáo H□i H□c " xã h□i hoàn h□o " nh□n m□nh trên đ□c tính cách pháp lý đ□n Giáo H□i H□c " c□ng đ□ng dân Chúa thông hi□p ".

Dĩ nhiên Công Đ□ng không ch□i c□i là Thiên Chúa Đ□ng Sáng L□p đã mu□n cho Giáo H□i là c□u trúc mà ai cũng th□y đ□□c:

- " không th□ che gi□u m□t thành đ□□c xây trên núi " (Mt 5, 14),

nh□ng Công Đ□ng mu□n nh□n m□nh nh□n m□nh r□ng c□ ch□ ph□i tùy thu□c vào s□ hi□p thông, đó ph□i là đi□u tiên quy□t trong Giáo H□i, b□i vì

- " Giáo H□i Chúa Ki Tô nh□ là m□t Bí Tích, là m□t d□u ch□ng và d□ng c□ đ□ thông hi□p thân tình v□i Chúa và liên k□t v□i c□ dòng dõi con ng□□i " (Lumen Gentium, 1964, n. 1).

Đây là t□ t□□ng trung tâm đi□m và n□n t□ng, mà m□i tài li□u Công Đ□ng đ□u quy h□□ng đ□i chi□u vào đó.

Nh□ v□y, Giáo H□i đ□□c chuy□n hoá t□ t□ t□□ng là m□t t□ ch□c " xã h□i hoàn h□o " thành " m□u

nhi□m thông hi□p gi□a con ng□□i v□i Thiên Chúa và gi□a con ng□□i v□i con ng□□i ".

Trong ánh sáng m□i đó, Giáo H□i đ□□c coi nh□ là

- " c□ng đ□ng dân Chúa đang hành trình trong dòng l□ch s□ " , " mà thu□c v□ c□ng đ□ng đó theo ph□□ng th□c khác nhau ng□□i tín h□u công giáo hay các tín h□u khác tin vào Chúa Ki Tô đ□u tham d□ vào hay đ□□c □n Chúa m□i g□i đ□ đ□n đ□□c s□ c□u r□i " (ibi., n. 13).

Giáo H□i m□u nhi□m đó, xác nh□n Hi□n Ch□ Lumen Gentium,

- " subsistit " (hi□n h□u) trong Giáo H□i Công Giáo, nh□ng " nhi□u y□u t□ chân lý " cũng hi□n h□u bên ngoài Giáo H□i " (Lumen Gentium, n. 8),

ngay c□ trong các tôn giáo không Ki Tô giáo (Nostra aestate, 1965, n.2 (Tuyên ngôn v□ các m□i t□□ng quan gi□a Giáo H□i và các tôn giáo không Ki Tô giáo),

và ngay c□ n□i nh□ng ng□□i không có lòng tin tôn giáo (Gaudium et Spes, 1965, n. 92).

Đi□u v□a k□ cho th□y thay vì tinh th□n " h□i cung, đi□u tra, lên án " trong quá kh□, Giáo H□i c□a Công Đ□ng Vatican II đ□□c m□ ra v□i tinh th□n đ□i tho□i, là ph□□ng th□c c□n thi□t m□i m□ cho s□ m□ng rao gi□ng Phúc Âm.

H□u qu□ m□c v□ c□a cu□c canh tân th□n h□c n□y th□t là quan tr□ng.

H□u qu□ tr□□c tiên, v□i tinh th□n canh tân v□a k□, đó là Giáo H□i đã b□ng đi g□c r□ c□a tinh th□n " giáo ph□m tr□ " clericalismus): trong Giáo H□i, không có ai là ng□□i Ki Tô h□u h□ng A (hàng giáo ph□m) và Ki Tô h□u h□ng B (tín h□u giáo dân), nh□ng

- " đ□ng ph□m giá nh□ nhau các thành ph□n Giáo H□i do vi□c h□ đ□□c tái sinh trong Chúa Ki Tô, có đ□ng ân ph□□c nh□ nhau v□i t□ cách là nh□ng đ□a con, có □n g□i nh□ nhau đ□ tr□ thành tr□n h□o...Nh□ v□y không có b□t c□ m□t s□ b□t bình đ□ng nào trong Chúa Ki Tô và trong Giáo H□i, vì lý do ch□ng t□c hay qu□c t□ch, đi□u ki□n xã h□i hay phái gi□ng...M□t vài ng□□i do ý mu□n c□a Chúa Ki Tô đ□□c thi□t đ□nh thành ti□n sĩ, nh□ng ng□□i đ□□c ban phát m□u nhi□m và m□c t□ đ□i v□i nh□ng ng□□i khác, nh□ng v□n hi□n hành gi□a t□t c□ m□t n□n bình đ□ng v□ ph□m giá và v□ đ□ng tác chung đ□i v□i t□t c□ các tín h□u đ□ xây d□ng Thân Th□ Chúa Ki Tô " (Lumen gentium, 1964, n. 32).

K□ đ□n, n□n Giáo H□i H□c v□ thông hi□p đã dành cho hàng giáo ph□m m□t ánh sáng m□i.

Đ□□c đ□t vào gi□a công đ□ng dân Chúa, quy□n hành trong Giáo H□i không ph□i là quy□n " bàn gi□y " hay " qu□n tr□ hành chánh ", mà là đ□ ph□c v□ và nhân ch□ng.

C□ đ□a v□ □u đ□ng t□i th□□ng c□a Đ□c Giáo Hoàng, thoát xu□t ra t□ quan ni□m m□i m□ c□a Công Đ□ng, đ□□c thêm phong phú, - nh□ Công Đ□ng , trong khi đ□ c□p đ□n ph□n v□ gi□ng d□y đ□□c Chúa Ki Tô □y nhiêm cho Giáo H□i -, Công Đ□ng đã nhìn ân s□ng c□a Đ□ng K□ v□ Thánh Phêrô cùng chung v□i ph□n v□ c□a các Giám M□c:

- " Các Giám M□c, khi gi□ng d□y cùng chung v□i v□ Giáo Hoàng Roma, ph□i đ□□c m□i ng□□i l□ng nghe v□i lòng kính c□n...và các tín h□u ph□i ch□p nh□n phán đoán c□a các Giám M□c, đ□□c nói lên nhân danh Chúa Ki Tô trong các v□n đ□ thu□c v□ đ□c tin và luân lý, và tuân theo v□i lòng kính c□n tôn giáo. Nh□ng lòng kính c□n tôn giáo đ□i v□i ý mu□n và hi□u bi□t đó, các tín h□u ph□i dành đ□c bi□t (singulari ratione) đ□i v□i quy□n gi□ng d□y chính th□c c□a v□ Giáo Hoàng Roma, ngay c□ khi ngài không tuyên b□ nhân danh tông toà (ex cathedra) " (Lumen Gentium, n. 25).

Đ□ng K□ V□ Thánh Phêrô không ph□i là " ng□□i th□n thánh " , " g□n nh□ chúa t□ càng khôn " (semi - dieu), đ□ng trên Giáo H□i, mà là " ng□□i đ□y t□ c□a các tôi t□ Chúa ", đ□□c đ□t trong Thân Th□ m□u nhi□m Chúa Ki Tô.

Trong nhãn quang thông hi□p v□a k□, chúng ta ph□i k□ c□ l□i can thi□p c□a Đ□c Giáo Hoàng

Tác Giả: Nguy□n H□c T□p
Thứ Ba, 23 Tháng 11 Năm 2010 05:31

Gioan Phaol□ II trong Thông Đi□p Ut unum sint, khi ngài m□i g□i các Giám M□c và các nhà th□n h□c hãy cùng nhau đ□i tho□i đ□ " tìm ra đ□□c " m□t ph□□ng th□c hành x□ quy□n t□i th□□ng đ□,

- " m□c d□u không kh□□c t□ b□ng m□i cách nào cũng v□y v□ nh□ng gì liên quan thi□t y□u đ□n s□ m□ng c□a mình, đ□ m□ ra m□t v□ th□ m□i " (ĐGH Gioan Phaol□ II, Ut unum sint, 1995, n.95),

" thích h□p v□i tinh th□n đoàn th□ " h□n c□a Công Đ□ng.

Tinh th□n đoàn th□ công đoàn v□a k□ đ□□c hi□u r□ng h□n nh□ng gì ch□ gi□i h□n h□p hòi trong lãnh v□c theo đ□nh ch□ lu□t pháp, đ□ m□ r□ng ra cho tinh th□n h□p tác d□□i nhi□u hình th□c khác nhau, nh□ Th□□ng H□i Đ□ng Giám M□c, H□i Đ□ng Giám M□c, Toà Thánh Roma, Vi□ng Thăm M□ Thánh Phêrô (visita ad limina).

Đàng khác tinh th□n công đ□ng t□p th□ c□a các Giám M□c v□i Phêrô và d□□i Phêrô (cum Petro et sub Petro) thoát xu□t t□ đó, đ□□c tr□ nên phong phú h□n, nh□ vào vi□c chu□n đ□nh l□i giá tr□ s□ m□ng c□a chính các Giám M□c.

Các Giám M□c không ph□i là nh□ng th□ng đ□c đô tr□□ng c□a Đ□c Giáo Hoàng, nh□ Bismarck có thói quen g□i các ngài trong quá kh□, mà là nh□ng v□ k□ v□ các Thánh Tông Đ□:

- "M□i Giám M□c là kh□i đi□m th□y đ□□c và là đ□n v□ n□n t□ng trong các Giáo H□i cá bi□t, đ□□c thi□t l□p theo hình □nh Giáo H□i hoàn vũ, trong các Giáo H□i và nh□ các Giáo H□i đó, Giáo H□i Công Giáo là m□t và thông hi□p nhau đ□□c thi□t l□p " (Lumen Gentium, n. 23).

Sau cùng d□□i ánh sáng Giáo H□i H□c hi□p thông, □n g□i và s□ m□ng c□a các tín h□u giáo dân gi□a tr□n th□ cũng đ□□c xác đ□nh l□i giá tr□.

T□ nay tr□ đi, ng□□i tín h□u giáo dân không còn đ□□c coi là còn trong tu□i thi□u th□i, hay là nh□ng ng□□i " h□t làm linh m□c " ho□c ch□ là nh□ng k□ có liên h□ v□i hàng giáo ph□m.

Ng□□i tíin h□u giáo dân là nh□ng ng□□i đã lãnh nh□n tr□c ti□p t□ Chúa Ki Tô, trong Phép R□a và Phép Thêm S□c s□ m□ng duy nh□t, chính danh c□a toàn dân Chúa b□ng cách tham d□, tùy theo t□m m□c c□a h□, vào ph□n v□ t□ t□, ngôn s□ và v□□ng gi□ c□a Chúa Ki Tô (Lumen gentium, n. 31).

Th□t là m□t khúc quanh đ□y ý nghĩa, n□u chúng ta nghĩ đ□n vai trò hoàn toàn th□ đ□ng c□a h□ trong n□n th□n h□c sau Công Đ□ng Trento, giao cho các tín h□u giáo dân:

- " Ch□ trong t□ ch□c m□c v□ h□ có đ□□c quy□n và uy th□ c□n thi□t đ□ phát huy và đ□nh h□□ng m□i thành ph□n v□ cùng đích xã h□i chung; và s□ đông c□a h□ không có ph□n v□ nào khác h□n là đ□ đ□□c h□□ng d□n và ngoan ngo□n tuân theo các ch□ th□ c□a các v□ m□c t□ " (Pio X, Thông Đi□p Vehementer nos, 1906, Enchiridion delle Encicliche, EDB, Bologna 1998, iv, n. 142, p. 157).

B - T□ " c□ng đ□ng Ki Tô giáo" đ□n " đ□c tính tr□n th□ tích c□c " c□a th□ gi□i.

Đ□nh h□□ng th□ hai c□a Công Đ□ng Vatican II, mà trong năm m□□i năm canh tân đã h□□ng d□n Giáo H□i đ□t đ□□c nhi□u k□t qu□ m□ mãn, đó là đ□a ra ánh sáng chi□u h□□ng l□ch s□ c□a ch□□ng trình c□u r□i.

Th□t v□y, đ□ ch□ng l□i khuynh h□□ng ch□ th□ tính và t□□ng đ□i ch□ nghĩa c□a Phong Trào C□i Cách trong lãnh v□c th□n h□c và tín lý, Công Đ□ng Trento đã c□m nh□n lúc đó c□n ph□i nh□n m□nh đ□n chân lý khách quan c□a các tín đi□u.

Nh□ng hành đ□ng nh□ v□y, vô tình Công Đ□ng Trento đã dành đ□c quy□n cho quan ni□m " vô th□i gian tính " (a-temporalis) c□a vi□c m□c kh□i. Công Đ□ng lo l□ng ph□i trung thành chuy□n đ□t " kho tàng t□n tr□ đ□c tin " (depositum fidei), mà không l□u tâm đ□n bi□n chuy□n văn hoá và l□ch s□ c□a th□ gi□i.

Trái l□i Công Đ□ng Vatican II đã đ□nh chu□n l□i giá tr□ c□a t□m quan tr□ng l□ch s□ trong ch□□ng

trình c□u r□i. Chúa Giêsu Ki Tô là Thiên Chúa đã h□i nh□p vào l□ch s□ th□ gi□i, đ□m nh□n l□y th□ gi□i và chung quy th□ gi□i v□ v□i mình (Gaudium et spes, n. 38).

C□ng cu□c Nh□p Th□ đ□□c th□c hi□n trong l□ch s□ loài ng□□i, tr□i qua t□t c□ các th□i đ□i và các n□n văn hoá. B□i đó không có hai dòng l□ch s□, m□t thiên thánh và m□t th□ t□c.

L□ch s□ ch□ có m□t dòng duy nh□t.

Đó chính là lý do t□i sao Giáo H□i ti□p t□c và th□c hi□n công cu□c Nh□p Th□, s□ng và b□□c đi trong l□ch s□ th□ gi□i: nh□n n□i mình

- " các n□i vui m□ng và hy v□ng, các phi□n n□o và lo âu c□a con ng□□i ngày nay ", " Giáo H□i th□c s□ c□m nh□n và liên đ□i v□i giòng gi□ng nhân lo□i và v□i l□ch s□ " (Gaudium et spes, id.)

B□i đó

- vi□c trung thành chuy□n đ□t m□t cách trung thành " kho tàng t□n tr□ đ□c tin " (depositum fidei) không nh□ng không ph□i là đi□u không c□n thi□t, b□ c□m c□n, mà còn ng□□c l□i ,

- nh□ng h□n n□a còn đòi bu□c Giáo H□i hãy ý th□c đ□n các hoàn c□nh l□ch s□ và văn hoá khác bi□t, cũng nh□ đòi bu□c lòng kính tr□ng ph□i có đ□i v□i t□ do l□□ng tâm c□a nh□ng ai mà Phúc Âm đ□□c rao gi□ng cho (Dignitatis humanae, 1965, Tuyên Ngôn v□ quy□n t□ do tôn giáo c□a Công Đ□ng Vatican II).

Vi□c hi□u bi□t sâu đ□m v□ chi□u h□□ng l□ch s□ c□a ch□□ng trình c□u r□i tìm g□p đ□□c s□ th□ hi□n hoàn h□o c□a mình trong n□n th□n h□c v□ các th□c t□i tr□n th□: ch□□ng trình c□u r□i c□a Phúc Âm và thăng ti□n con ng□□i, m□c d□u khác bi□t nhau, nh□ng không gì xa l□ nhau, lãnh v□c n□y đ□i v□i lãnh v□c kia; gi□a hai lãnh v□c không có gì phân tách chia đôi (dichotomie) hay " l□□ng đ□u phân c□c " (dualisme) mà là b□ khuy□t và hoàn h□o hoá cho nhau.

D□□i ánh sáng c□a s□ hi□u bi□t m□i n□y v□ giáo lý, trên ph□□ng di□n m□c v□, các m□i t□□ng quan gi□a đ□c tin và l□ch s□, gi□a Giáo H□i và th□ gi□i đã thay đ□i sâu đ□m.

Th□t v□y, n□u các th□c t□i tr□n th□ (chính tr□, kinh t□, văn hoá, khoa h□c, k□ thu□t) có m□c đích, giá tr□ và ph□□ng ti□n chính xác khác nhau c□a mình đ□ th□c hi□n, t□c là theo ý mu□n c□a Thiên Chúa, thì đ□c tính tr□n th□ c□a chúng c□n ph□i đ□□c tôn tr□ng.

Hi□u nh□ v□y, t□ đ□c tin, chúng ta không th□ di□n d□ch tr□c ti□p đ□ có đ□□c m□t khuôn m□u " công giáo " v□ chính tr□, xã h□i, văn hoá, nh□ng đúng h□n đ□c tin ph□i " g□i ý " (inspirer) cho nhi□u ch□□ng trình, khuôn m□u khác nhau, qua ti□n trình " trung gian đi□u gi□i " (mediation) .

Đi□u đó cho th□y Giáo H□i không th□ đ□t mình cùng trên m□t bình di□n v□i các t□ ch□c c□ ch□ Qu□c Gia, mà

- " vì lý do ph□n v□, th□m quy□n và kh□ năng c□a mình, Giáo H□i không th□ nào l□n l□n v□i c□ng đ□ng chính tr□ và không liên h□ v□i b□t c□ m□t h□ th□ng chính tr□ nào, b□i vì Giáo H□i là d□u ch□ng và b□o ch□ng cho đ□c tính th□□ng đ□ng c□a ph□m giá con ng□□i " (Gaudium et spes, n. 76),

Nói cách khác, Công Đ□ng Vatican II đã phát hi□n đ□□c đ□c tính tr□n th□ tích c□c, đ□c tính tr□n th□ có giá tr□ Ki Tô giáo và Phúc Âm. Th□t v□y Công Đ□ng xác nh□n rõ:

- " Chính nh□ năng tính c□a công cu□c sáng t□o mà các v□t th□ nh□n đ□□c th□c t□i c□a chính mình, hi□n th□c, t□t đ□p, theo lu□t l□ và th□ b□c c□a mình. Con ng□□i ph□i tôn tr□ng t□t c□ nh□ng đi□u đó, b□ng cách nh□n bi□t các đòi bu□c c□a ph□□ng th□ chinh y□u c□a m□i bgh□ thu□t và khoa h□c " (Gaudium et spes, n. 36).

B□i đó đ□c tính tr□n th□ không ph□i là nh□ng gì x□y ra b□t th□n trong l□ch s□, mà có c□ m□t n□n t□ng th□n h□c trong đó.

Tác Giả: Nguy□n H□c T□p
Thứ Ba, 23 Tháng 11 Năm 2010 05:31

C - Thánh Kinh, t□ quy□n sách " đóng kín ", tr□ thành quy□n sách " đ□□c m□ ra " cho m□i ng□□i.

Sau cùng, đ□nh h□□ng th□ ba, có l□ là đ□nh h□□ng mà Công đ□ng Vatican II g□t hái đ□□c nhi□u k□t qu□ nh□t, đó là nh□n bi□t quy□n t□i th□□ng tuy□t đ□i c□a L□i Chúa, nh□ là nguyên c□i m□c kh□i và ngu□n m□ch đ□i s□ng thiêng liêng cho các tín h□u (cfr. Dei Verbum).

Trong khi ph□n □ng l□i Phong Trào Canh Tân (Réforme), ch□i b□ Truy□n Th□ng nh□ là ngu□n m□ch m□c kh□i và ch□ c□p nh□n Thánh Kinh và t□ do hi□u bi□t c□a con ng□□i (m□i ng□□i tùy theo l□□ng tâm c□a mình, t□ do hi□u bi□t L□i Chúa nh□ nh□ng gì m□i cá nhân đ□□c Chúa soi sáng cho), n□n th□n h□c sau Công Đ□ng Trento đã ph□n □ng đ□n đ□ đ□t trên cùng trên m□t bình di□n Thánh Kinh, Truy□n Th□ng và quy□n Hu□n D□y c□a Giáo H□i.

Nh□ v□y Thánh Kinh

- " là L□i Chúa đ□□c vi□t thành văn b□n d□□i □n soi sáng c□a Chúa Thánh Th□n ".

Trong khi đó thì Truy□n Th□ng (Tradition)

- " gìn gi□ L□i Chúa, đ□□c Chúa Ki Tô và Chúa Thánh Th□n □y thác các Thánh Tông Đ□ ".

Và Quy□n Hu□n D□y trong Giáo H□i (Magister)

- " là L□i Chúa đ□□c các Thánh Tông Đ□ truy□n đ□t l□i cho nh□ng ai ti□p n□i mình, đ□ các v□, đ□□c Thánh Th□n chân lý soi sáng qua l□i gi□ng d□y c□a các v□ trung thành gìn gi□, trình bày và ph□ bi□n L□i Chúa " (Catechismo della Chiesa Cattolica, n. 81(Sách Giáo Lý tr□□c Công Đ□ng Vatican II).

Tác Giả: Nguy□n H□c T□p
Thứ Ba, 23 Tháng 11 Năm 2010 05:31

Ai trong chúng ta cũng còn nh□ cho đ□n th□i Công Đ□ng Vatican II, trong các phân khoa th□n h□c công giáo, Thánh Kinh đ□□c xem nh□ là m□t kho tàng vô t□n, t□ đó có th□ rút ra đ□□c nh□ng lu□n c□ và lý ch□ng đ□ xác th□c các lu□n c□ th□n h□c. Ch□ không ng□□c l□i.

Công Đ□ng Vatican II đã hoàn tr□ l□i cho Thánh Kinh là ngu□n m□ch kh□i th□y, t□ đó phát xu□t ra n□n th□n h□c, b□ng cách đ□t m□i liên h□ h□t s□c ch□t ch□ gi□a Thánh Kinh và Truy□n Th□ng:

- " b□i vì c□ hai đ□u thoát xu□t t□ chính c□i ngu□n Thiên Chúa, Thánh Kinh và Truy□n Th□ng m□t cách nào đó, c□u trúc thành m□t th□c th□ duy nh□t và cùng h□□ng v□ m□t cùng đích...nh□ v□y Giáo H□i múc l□y đ□□c s□ ch□c ch□n v□ t□t c□ nh□ng gì đ□□c m□c kh□i không ph□i ch□ t□ Thánh Kinh thôi. B□i đó, Thánh Kinh và Truy□n Th□ng đ□u ph□i đ□□c đón nh□n v□i cùng m□t tâm h□n m□n chu□ng và tôn kính. Truy□n Th□ng và Thánh Kinh ki□n t□o thành m□t kho tàng ch□a đ□ng duy nh□t L□i Chúa đ□□c □y thác cho Giáo Hôi " (Công Đ□ng Vatican II, Dei Verbum, 1965, n.9s).

Và m□c d□u

- " ph□n v□ gi□i thích chính đáng L□i Chúa đ□□c vi□t ra hay đ□□c l□u truy□n, đ□□c □y thác cho Quy□n Hu□n D□y (Magister) s□ng đ□ng trong Giáo H□i ",

nh□ng chúng ta c□n bi□t r□ng

- " Quy□n Hu□n D□y c□a Giáo H□i không tr□i th□□ng h□n L□i Chúa, mà đ□ ph□c v□, b□ng cách hu□n d□y nh□ng gì đã đ□□c chuy□n giao cho " (ibi., n. 10).

Cùng v□i vi□c khám phá ra tr□ l□i đ□a v□ t□i th□□ng c□a L□i Chúa, khi□n cho trong Giáo H□i th□i h□u Công Đ□ng Vatican II phát sinh tr□ l□i m□t cu□c s□ng thiêng liêng phi th□□ng đ□i v□i Thánh Kinh.

Ngu□n năng l□c đó khi□n cho t□ nay Thánh Kinh không còn ch□ là lãnh v□c dành riêng cho

nh□ng ng□□i có kinh nghi□m, mà L□i Chúa đ□□c đ□t vào tay m□i tín h□u.

Đi□u v□a k□ đã t□o ra k□t qu□ vi□c canh tân kinh nguy□n, trong ph□ng v□ cũng nh□ trong lãnh v□c riêng t□.

L□ng nghe L□i Chúa và ph□ bi□n vi□c đ□c Thánh Kinh (lectio divina) đã h□□ng d□n gi□i trẻ vào vi□c chiêm ng□m và th□u hi□u ý nghĩa thiêng liêng.

Có l□ không ph□i là m□t qu□ quy□t quá đáng, khi chúng ta xác nh□n r□ng có l□ đây là hoa trái quan tr□ng nh□t c□a Công Đ□ng Vatican II. B□i l□ n□u Công Đ□ng Vatican II ch□ t□o đ□□c gia tăng uy tính xã h□i c□a Giáo H□i, m□t hình th□c ph□ng v□ h□p d□n h□n và đ□i chúng h□n, m□t s□ tăng tr□□ng h□n v□ t□ do và dân ch□ trong gu□ng máy qu□n tr□ c□a Giáo H□i và nhân nh□□ng h□n đ□i v□i th□ gi□i bên ngoài - nhà th□n h□c Karl Rahner bình lu□n - có l□ Giáo H□i không đ□t đ□□c chính m□c đích c□a mình:

- " đó là làm cho con ng□□i yêu m□n Thiên Chúa h□n, tr□ nên v□ng tin, đ□y hy v□ng và tình yêu th□□ng đ□i v□i Chúa và đ□i v□i ng□□i khác, tôn th□ Chúa m□t cách t□t đ□p h□n " trong chân lý và s□ th□t ", hi□u bi□t b□ng lòng đón nh□n các bóng t□i c□a cu□c đ□i và cái ch□t, m□t cách t□ do h□n đón nh□n l□y nh□ng đi□u đó n□i mình và bi□t đ□nh giá s□ t□ do c□a chính mình " (Karl Rahner, Pietà in passato e oggi, in Nuovi saggi, Ed. Paoline, Roma 1968, vol II, p. 11ss).

B□i đó trong vi□c canh tân Ph□ng V□, □y Ban Canh Tân đã phá v□ đi thái đ□ " im lìm, án binh b□t đ□ng" kéo dài hàng bao th□ k□, b□ng cách thay th□ ti□ng La Tinh b□ng các ngôn ng□ đ□a ph□□ng và dành ch□ r□ng rãi cho ph□ng v□ L□i Chúa trong Thánh L□, trong các gi□ kinh nh□t t□ng và trong c□ hành các Phép Bí Tích.

Th□ th□c ph□ng v□ ngày nay là bi□u t□□ng ý nghĩa nh□t c□a Công Đ□ng Vatican II.

Đó là ch□a k□ các phân khoa th□n h□c đ□□c phát hi□n kh□p đó đây, cho c□ ng□□i tín h□u giáo dân, đ□ h□c h□i qu□ng bác và sâu đ□m l□i Chúa, □ Tây Ph□□ng không thi□u gì nh□ng tín h□u giáo dân có c□ băng ti□n sĩ th□n h□c.

Tác Giả: Nguy□n H□c T□p
Thứ Ba, 23 Tháng 11 Năm 2010 05:31

Nói tóm l□i, nh□ng đ□nh h□□ng chính cu□c h□i trình " ra kh□i " c□a Giáo H□i đ□□c Công Đ□ng Vatican II thi□t đ□nh, nh□m canh tân th□n h□c và m□c v□.

Trong năm m□□i năm qua, các đ□nh h□□ng đó đ□□c đón nh□n và th□c hành nh□ th□ nào và v□i nh□ng k□t qu□ nào?

Hy v□ng chúng ta s□ có d□p g□p l□i nhau trong nhũng bài vi□t t□i, v□i nh□ng nhân v□t liên h□ tr□c ti□p v□i bi□n c□ hành trình canh tân Giáo H□i c□a Công Đ□ng v□i

* ĐGH Phaolo VI,
* Đ□c Gioan Phaol□ II,
* Đ□c Benedictus XVI, trong su□t 50 năm nay.